

ΑΡΧΗ 1ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΚΑΙ ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΤΕΤΑΡΤΗ 17 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2003
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ)
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

Α΄. ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωνσταντίνος Καβάφης (1863 - 1933)

Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου
ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.

Το γήρασμα του σώματος και της μορφής μου
είναι πληγή από φρικτό μαχαίρι.

Δεν έχω εγκαρτέρησι καμιά.

Εις σε προστρέχω Τέχνη της Ποιήσεως,

που κάπως ξέρεις από φάρμακα

νάρκης του άλγους δοκιμές¹, εν Φαντασία και Λόγω².

Είναι πληγή από φρικτό μαχαίρι. —

Τα φάρμακά σου φέρε Τέχνη της Ποιήσεως,

που κάμνουνε—για λίγο—να μη νοιώθεται η πληγή.

(1921)

1. νάρκης του άλγους δοκιμές· δοκιμές νάρκης του άλγους· απόπειρες να κατευνασθεί ο πόνος.

2. εν Φαντασία και Λόγω με τη δύναμη της φαντασίας που συλλαμβάνει και με τη μαγική λειτουργία του λόγου, δηλ. της γλώσσας, που πραγματοποιεί τη σύλληψη.

Β΄. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποια κατηγορία ποιημάτων του Κ. Καβάφη εντάσσεται το ποίημα : **«Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.»** (Μονάδες 5)

Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας χρησιμοποιώντας συγκεκριμένα στοιχεία του ποιήματος. (Μονάδες 10)

Μονάδες 15

2. *«Είναι ένας από τους εκτενέστερους τίτλους ποιημάτων που έγραψε ποτέ ο Καβάφης. Όχι χωρίς λόγο γιατί το ιστορικό άλλοθι αυτού του εσωτερικού μονολόγου περιορίζεται στον τίτλο, και έτσι η ταύτιση των δύο ποιητών γίνεται σχεδόν αναπόφευκτη»* (Γ.Π. Σαββίδης, *Μικρά καβαφικά*, Α΄, Ερμής 1996, σ. 294).

Να επαληθεύσετε την άποψη αυτή με συγκεκριμένες αναφορές στο ποίημα.

Μονάδες 20

3. Με ποια εκφραστικά μέσα ο ποιητής:

α) εκφράζει την αγωνία του για τη φθορά που συμπορεύεται με τα γηρατειά;

β) επιτυγχάνει την επικοινωνία του με την “Τέχνη της Ποιήσεως”;

Μονάδες 20

4. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο τους παρακάτω στίχους του ποιήματος:

Είναι πληγή από φρικτό μαχαίρι —

Τα φάρμακά σου φέρε Τέχνη της Ποιήσεως,

που κάμνουνε—για λίγο—να μη νοιώθεται η πληγή.

Μονάδες 25

5. Να συγκρίνετε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζεται το θέμα της σχέσης που έχει η Ποίηση με το Χρόνο που περνά στο ποίημα

ΑΡΧΗ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

του Κ. Καβάφη : «Μελαγχολία του Ιάσωνος Κλεάνδρου ποιητού εν Κομμαγηνή 595 μ.Χ.» και στο απόσπασμα από το ποίημα του Τ. Λειβαδίτη «Φύλλα Ημερολογίου» που ακολουθεί :

Τάσος Λειβαδίτης, «Φύλλα ημερολογίου» (απόσπασμα)

Ποιος ξέρει τι θα συμβεί αύριο, ή ποιος έμαθε ποτέ τι συνέβη
χτες,

τα χρόνια μου χάθηκαν εδώ κι εκεί, σε δωμάτια, σε τραίνα, σε
όνειρα (. . .)

Κύριε¹, αδίκησες τους ποιητές δίνοντάς τους μόνο έναν κόσμο,
κι όταν πεθάνω θα 'θελα να με θάψουν σ' ένα σωρό από φύλλα
ημερολογίου

για να πάρω και το χρόνο μαζί μου.

Κι ίσως ό,τι μένει από μας² να 'ναι στην άκρη του δρόμου μας
ένα μικρό μη με λησμόνει³.

(Τάσος Λειβαδίτης, «Τα χειρόγραφα του Φθινοπώρου», Κέδρος, Αθήνα 1990, σ.13).

1. Κύριε' επίκληση στο Θεό.
2. Κι ίσως ό,τι μένει από μας' από μας τους ποιητές.
3. ένα μικρό μη με λησμόνει' αγριολούλουδο. Εδώ χρησιμοποιείται μεταφορικά και σημαίνει μη με ξεχνάς.

Μονάδες 20

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, κατεύθυνση, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα δεν θα τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοτυπιών αμέσως μόλις σας παραδοθούν.
Δεν επιτρέπεται να γράψετε καμιά άλλη σημείωση.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τις φωτοτυπίες.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλες τις ερωτήσεις.
4. Κάθε απάντηση σωστά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοτυπιών.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ 3ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΑΡΧΗ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 4ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ